

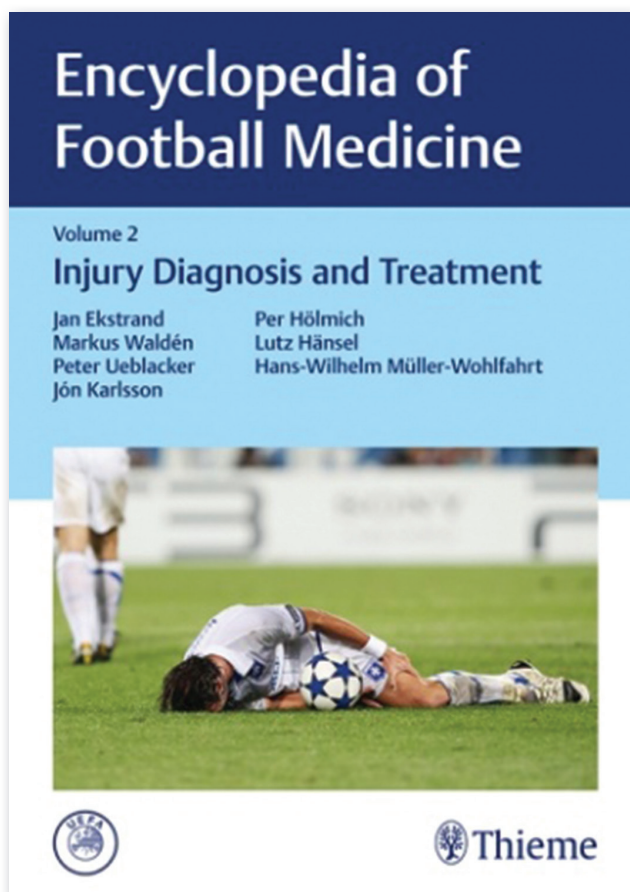

ENCYCLOPEDIA OF FOOTBALL MEDICINE

Vol. 2 – INJURY DIAGNOSIS AND TREATMENT

Thieme Publishers New York/Stuttgart. 2017.

Autori: Jan Ekstrand, Markus Waldén, Peter Ueblicher, Jón Karlsson, Per Hölmich, Lutz Hänsel, Hans-Wilhelm Müller-Wohlfahrt

Drugi nastavak Enciklopedije nogometne medicine pod nazivom „Dijagnoza i liječenje ozljeda“ potpisuju istaknuta imena iz ortopedije i sportske medicine iz Švedske, Njemačke i Danske.

Knjiga „Volume 2: Injury Diagnosis and Treatment“ je napisana na engleskom jeziku i sastoji od 8 poglavlja na 109 stranica. Prikazuje najčešće ozljede u nogometu, detaljno opisujući dijagnostičke postupke i specifično liječenje istih

metodama medicine utemeljene na dokazima (od engl. evidence based medicine).

Ova knjiga služi kao obavezna literatura za drugu radionicu „UEFA Football Doctor Education Programme-a“.

Poglavlje 1. prikazuje najnoviju statistiku o ozljedama u nogometu. Podaci iz „UEFA Elite Club Injury Study“ su korišteni u ovom poglavlju. Prikazani su statistički podaci o ozljedama u utakmicama, treninzima, najčešće ozljede, vrijeme provedeno izvan treninga za pojedinu ozljedu, nekontaktne ozljede, ozljede kod igranja na umjetnim terenima i razni drugi podaci. Poglavlje je izvor vrlo vrijednih podataka o ozljedama u nogometu.

Poglavlje 2. navodi pravila i propise u nogometu za igrače, sudce i liječnike preuzeto iz „Laws of the Game“ 2014- 2015. godine. Odabrani navodi se odnose na pravila vezana za nogometni teren, opremu igrača, odluke sudaca kod ozljeda igrača i ponašanje medicinskog tima kod ozljede igrača. Na kraju poglavlja se navode minimalni medicinski uvjeti (iz UEFA Medical Regulations) koji trebaju biti zadovoljeni za sudjelovanje na UEFA utakmicama.

Poglavlje 3. Treće poglavlje sadrži ozljede mišića u nogometaša. Jasno koncipirano poglavlje s grafovima za bolju preglednost na kojima su sažeti svi podaci o ozljedama mišića (zastupljenosti po mišićnim grupama, kritičnim perioda za ozljede, vjerojatnosti ponovnih mišićnih ozljeda...).

Poglavlje 4. nastavlja se na treće poglavlje. Opisuje pregled nakon sumnje u ozljedu mišića uz slike provođenja kliničkog pregleda i kliničke znakove nakon ozljede mišića. U poglavlju se prikazuju dijagnostičke metode koje se mogu upotrijebiti u postavljanju točne dijagnoze sa pratećim slikama primjerima iz prakse. Na kraju poglavlja se opisuju metode liječenja ozljeda mišića.

Poglavlje 5. opisuje najčešće ozljede u ingvinalnoj regiji (preponska regija) i ozljede u području kuka. Poglavlje započinje s anatomijom ingvinalne regije i kliničkim testovima za diferenciranje ozljede navedenog područja. Opisane su ozljede labruma zgloba kuka, ozljede mišića

adduktora natkoljenice, mišića iliopsoasa, pubične kosti, sportske hernije i kanalikularni sindromi navedene regije. Poglavlje sadrži kratke opise najčešćih ozljeda ingvinalne regije s dodatkom „Return to play“ nakon provedenog odgovarajućeg liječenja.

Poglavlje 6. Poglavlje o ozljedama zgloba koljena. Kao i sva druga poglavlja ove knjige struktura pisanja identična. Poglavlje započinje s uvodom, kratkim pregledom anatomije zgloba koljena, kliničkim pregledom koji sadrži slike najvažniji kliničkih testova za zglob koljena s popratnim detaljnim opisom testova. Slijede opisi dijagnostičkih postupaka kod ozljede zgloba koljena sa slikovnim prikazima. Na kraju poglavlja navedene su metode liječenja i podaci o vremenu do povratka u sport.

Poglavlje 7. Poglavlje o ozljedama gležnja. Ista koncepcija poglavlja kao i poglavlja o ozljedama koljena. Korisne slike kliničkog pregleda gležnja i Ahilove tetive uz detaljan opis pregleda. Uz ozljede gležnja u poglavlju su opisane ozljede Ahilove tetive i peronealnih tetiva.

Poglavlje 8. Kratko poglavlje na 4 stranice o najčešćim sindromima prenaprezanja u nogometaša. Veći dio poglavlja je posvećen stress prijelomu 5 metatarzalne kosti. Spominje se kronični kompartment sindrom i „shin splint“ koji su rijetki sindromi prenaprezana, mogu se češće pojaviti u sportaša koji treniraju visokim intenzitetom.

ZAKLJUČAK

Kao jedan od prvih liječnika u Hrvatskoj koji je prošao cjelokupnu edukaciju „UEFA Football Doctor Education Programme-a“ mogu zaključiti da je druga radionica pod nazivom „Injury Diagnosis and Treatment“ i literatura za istu, prema mom mišljenju najkorisnija za rad liječnika u nogometnim klubovima i reprezentacijama od svih triju tečajeva. O navedenoj tematici se najmanje zna, unatoč suprotnom javnom mišljenju. Svjedoci smo olakotnog shvaćanja ozljeda i nekritičkog pristupa prema odabiru postupka liječenja koje preuzimaju razni sportski djelatnici, menageri, treneri i prijatelji u ime ozlijeđenih nogometaša.

Točni dijagnostički i terapijski algoritmi za prikazane ozljede u vrhunskih sportaša ne postoje. Možemo primijetiti da se polako formiraju algoritmi i uvode u vrhunski sport, ali „paramedicinsko“ rješavanje ozljeda i dalje ima jako uporište. Navedene smjernice i opisi u knjizi mogu umanjiti vjerovanja klupskih djelatnika i igrača u „nadriliječnike“ koji su snažno zastupljeni u modernom sportu kao najbrži način povratka u sport nakon ozljede.

Autori koji su sudjelovali u stvaranju ove knjige predstavljaju svjetska imena ortopedije i sportske medicine te su dovoljna referenca za primjenu opisanih postupaka.

Knjiga sadrži jako vrijedne statističke podatke o ozljedama u nogometu koje nam omogućuju relativno točnu procjenu povratka na teren nakon zadobivanja ozljede.

Ova knjiga predstavlja kvalitetan edukacijski materijal za medicinsko osoblje koje radi u nogometu i drugim sportovima. Sadrži obilje jednostavnih i nadasve korisnih grafova s prikazima najvažnijih podataka u tekstu. Slike i opisi kliničkih testova za izvođenje pregleda će biti jako korisni za liječnike koji to ne obavljaju u svakodnevnoj praksi. Prikazani su svi mogući postupci liječenja ozljeda i očekivano vrijeme do povratka u sport (engl. Return to play) što biva prvo pitanje koje svi postavljaju nakon ozljede igrača.

Goran Vrgoč